

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 312/06-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. mája 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti D. Č., T., a D. H., Ž., zastúpených advokátkou JUDr. E. H., K., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 za účasti Okresného súdu Trenčín, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo D. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 porušené bolo.

2. Základné právo D. H. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 porušené bolo.

3. Okresnému súdu Trenčín prikazuje v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 konať bez zbytočných priet'ahov.

4. D. Č. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk (slovom dvestotísíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. D. H. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk (slovom dvestotísíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Trenčín je povinný uhradiť D. Č. a D. H. trovy právneho zastúpenia v sume 9 392 Sk (slovom deväťtisícristodevät'desiatdva slovenských korún) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. E. H., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2006 doručená s'ťažnosť D. Č., T., a D. H., Ž. (ďalej len „s'ťažovateľ“, „s'ťažovateľka“ alebo „s'ťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. E. H., K., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia podali 3. septembra 1992 okresnému súdu žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy z 30. januára 1991, ktorou nebohá matka sťažovateľov H. Č. (ďalej len „poručiiteľka“) darovala ich sestre - žalovanej D. N., rod. Č. (ďalej len „odporkyňa“ alebo „žalovaná“) zbierku obrazov v hodnote 527 100 Sk, zlaté šperky v hodnote 28 250 Sk a drevenú bustu Krista v hodnote 65 000 Sk.

Žaloba bola podaná okresnému súdu po začatí dedičského konania po poručiiteľke, ktorá zomrela 18. decembra 1991. Dedičské konanie bolo pôvodne vedené Štátnym notárstvom v Trenčíne pod sp. zn. 3 D 3002/91 a v súčasnosti je vedené pod sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95. Dôvodom podania žaloby je skutočnosť, že medzi dedičmi nedošlo k dohode o vyporiadaní dedičstva, pričom sťažovatelia vyslovili pochybnosť, či došlo k darovaniu označených hnutel'ných vecí ich sestre (žalovanej).

Podľa tvrdenia sťažovateľov predmetné dedičské konanie nebolo ukončené, pretože okresný súd od roku 1992 nerozhodol o žalobe o určenie neplatnosti darovacej zmluvy.

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo D. Č. a D. H., rod. Č. upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín, v Trenčíne, v konaní vedenom pod sp. zn.: 13 C 1543/92, 18 D 870/95, D not 123/95 a v konaní o vydanie predbežného opatrenia porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.

3. D. Č. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 300.000,- Sk (slovom: tristotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť D. Č. do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. *D. H., rod. Č. priznáva finančné zadostučinenie v sume 300.000,- Sk (slovom: tristotisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť D. H., rod. Č. do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).*

5. *D. Č. a D. H., rod. Č. priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 45.936,- Sk (slovom štyridsaťpäťtisícdeväťstotridsaťšesť slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. E. H., K. na jej účet... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“*

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. III. ÚS 312/06-12 z 10. októbra 2006 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na konaní ústneho pojednávania vo veci. Predsedníčku okresného súdu ústavný súd zároveň vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľov a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľov a predsedníčky okresného súdu, že netrvajú na ústnom pojednávani vo veci, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Vyjadrenie predsedníčky okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 15. decembra 2006 spolu s pripojeným prehľadom úkonov vo veci vedenej pod sp. zn. 13 C 1543/92, pričom k veci vedenej pod sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 sa nevyjadrila. Predsedníčka okresného súdu však zároveň vo svojom vyjadrení uviedla: *„V celej veci poukazujeme na tú skutočnosť, že na Okresnom súde Trenčín sa do dnešného dňa nachádza nadmerné množstvo spisov v jednotlivých senátoch civilného oddelenia, čo bolo spôsobené odchodom sudcov z Okresného súdu Trenčín na novozriadené súdy a ponechaním celej agendy na tomto súde.*

Ako zo spisu vyplýva, v predmetnej veci konalo doteraz celkom sedem zákonných sudcov a bol šesťkrát predložený na Krajský súd na rozhodnutie o odvolaní a námietke zaujatosti.

Sme toho názoru, že za týchto okolností zo strany konajúceho súdu nedošlo k neodôvodneným prieťahom v konaní, nakoľko konajúci sudcovia vzhľadom na časovú postupnosť pridelenia predmetného spisu a množstvo vecí v senáte nemohli vo veci konať rýchlejšie.“

Podpredseda okresného súdu vo vyjadrení č. Spr. 1024/06 zo 16. apríla 2007 uviedol prehľad úkonov vykonaných v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 a dodal, že „*V ostatnom zotrvávame na našom vyjadrení k veci sp. zn. 13 C 1543/92.*“ (t. j. vyjadrenie predsedníčky okresného súdu č. Spr. 1024/06 zo 7. decembra 2006).

Sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval a prijal na ďalšie konanie III. senát ústavného súdu. Na základe Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 bola vec pridelená sudcovi Ladislavovi Oroszovi ako sudcovi spravodajcovi, ktorý je členom IV. senátu. Vzhľadom na to vo veci samej konal a rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa IV. senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto nálezu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru okresným súdom v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza „až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98). Podľa názoru ústavného súdu možno preto za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu účastníka konania považovať také, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú 1) právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníkov konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 13 C 1543/92

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť vecí, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o návrhu na určenie neplatnosti darovacej zmluvy, teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Z predmetného súdneho spisu ústavný súd zistil, že vo veci bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie a tiež rozsiahle dokazovanie prostredníctvom

veľkého množstva svedeckých výpovedí, preto dospel k záveru, že namietané konanie je po faktickej stránke zložité (m. m. IV. ÚS 239/03, III. ÚS 174/02).

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zistil, že sťažovatelia využívaním svojich procesných oprávnení (napr. podávaním opravných prostriedkov proti rozsudkom a uzneseniam okresného súdu, nepresne formulovaných žiadostí o nariadenie predbežného opatrenia doručených okresnému súdu 2. novembra 1994 a 17. novembra 1996, žiadostí o odročenie pojednávania doručených okresnému súdu 13. mája 1996 a 17. novembra 1999, ospravedlnením neúčasti sťažovateľky na pojednávaní 19. novembra 1996, podaním námietky zaujatosti proti zákonnému sudcovi doručenej okresnému súdu 19. mája 1999, žiadosťou sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov pri zložení preddavku na trovy znaleckého dokazovania) vo veľkej miere prispeli k predĺženiu konania, čo v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu nemožno započítať na ťarchu okresného súdu (III. ÚS 192/02, III. ÚS 82/05).

Tretím hodnotiacim kritériom, prostredníctvom ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľov, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek skutočnosti, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

Sťažovatelia podali 3. septembra 1992 okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorému bola pridelená sp. zn. 13 C 1543/92. Okresný súd na pojednávaní 30. júna 1993 rozsudkom č. k. 13 C 1543/92-34 návrh sťažovateľov zamietol. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 17 Co 47/94 zo 4. októbra 1994 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovatelia doručili okresnému

súdu 2. novembra 1994 návrh na vydanie predbežného opatrenia (upresnený podaním doručeným okresnému súdu 24. januára 1995 a v zápisnici okresného súdu z 20. apríla 1995). Pojednávanie 10. novembra 1995 bolo uznesením odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania a predvolania ďalších svedkov.

Okresný súd uznesením č. k. 13 C 1543/92-65 z 2. februára 1996 návrh sťažovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Krajský súd v Bratislave na základe odvolania sťažovateľov uznesením č. k. 17 Co 192/96-82 z 18. júna 1996 zrušil uvedené uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom období okresný súd vykonával ďalšie dokazovanie vo veci samej (výsluchy svedkov na pojednávaniach, znalecké dokazovanie z odboru grafológie), ako aj úkony súvisiace s procesným postupom účastníkov konania (napr. nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľke v súvislosti so zložením preddavku na trovy znaleckého dokazovania - uznesenie okresného súdu č. k. 13 C 1543/92-117 z 28. júna 1997).

Ústavný súd zo spisu zistil, že okresný súd bol vo veci bez relevantného dôvodu nečinný od 26. mája 2003 až do 4. júla 2005, kedy uznesením č. k. 13 C 1543/92-300 návrh sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Sťažovatelia podali proti uvedenému uzneseniu odvolanie (doručené okresnému súdu 23. augusta 2005), o ktorom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 17 Co 280/05-324 z 20. októbra 2005 rozhodol tak, že potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu. Ďalšie pojednávanie vo veci sa konalo 18. januára 2006, na ktorom okresný súd rozsudkom návrh sťažovateľov zamietol. Krajský súd na pojednávaní 22. júna 2006 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd na pojednávaní 3. januára 2007 na základe vykonaného dokazovania rozsudkom opätovne návrh sťažovateľov zamietol. Sťažovatelia podali proti rozsudku odvolanie a vec sa podľa zistenia ústavného súdu od 2. marca 2007 nachádza na krajskom súde za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľov.

2. Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o dedičstve po poručiťke (matke s'ťažovateľov), teda po právnej stránke nejde o zložitú vec, keďže ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva [prejednaním ktorej súdy poverujú notárov so sídlom v obvode okresného súdu - § 175za Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)]. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že doterajší priebeh konania nesignalizuje zložitost' predmetnej veci z faktického hľadiska.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by s'ťažovatelia prispeli k zbytočným priet'ahom v tomto konaní, naopak, žiadosťami o vysvetlenie nečinnosti okresného súdu a povereného notára dali najavo nespokojnosť s priebehom konania a domáhali sa účinnej ochrany svojich práv.

Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k namietanému porušeniu označených práv s'ťažovateľov, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek skutočnosti, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). V rámci ustálenej judikatúry ústavného súdu úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú posudzované ako úkony súdu, a preto aj notár môže spôsobiť zbytočné priet'ahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (m. m. III. ÚS 47/00, III. ÚS 202/06).

Ústavný súd z predloženého spisu zistil, že 30. januára 1992 bola spísaná zápisnica o predbežnom prerokovaní dedičstva za prítomnosti právneho zástupcu odporkyne a 5. februára 1992 bol Štátnemu notárstvu v Trenčíne doručený súpis hnutel'ného

a nehnuteľného majetku po nebohej poručiťke. Pojednávanie 6. júla 1992 bolo z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa odročené. Na pojednávaní 3. augusta 1992 boli účastníci konania oboznámení so súpisom majetku, s ktorým vyslovili sťažovatelia nesúhlas. Sťažovatelia zároveň na pojednávaní uviedli, že v lehote jedného mesiaca podajú okresnému súdu návrh na určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorou poručiťka darovala hnutel'né veci odporokyni. V ďalšom období vydal poverený notár viackrát pokyn na zistenie, či uvedený návrh bol okresnému súdu podaný.

Dňa 20. apríla 1995 pristúpil okresný súd na žiadosť sťažovateľa k spísaniu zápisnice vo veci dedičského konania po nebohej poručiťke s tým, že „... *dedičské konanie prebehne o všetkých veciach, ktoré boli v čase smrti vo vlastníctve poručiťky, okrem šperkov a obrazov resp. výtvarných diel, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy... Pokiaľ súd určí neplatnosť darovacej zmluvy, budú predmetom náhradného dedičského konania.*“ (č. 1. 26 spisu).

Dňa 2. mája 1995 okresný súd poveril notára Mgr. M. A., aby vykonal úkony v namietanom konaní ako súdny komisár (poverenie mu bolo doručené 24. mája 1995). Okresný súd v prípise č. k. 18 D 870/95-27 z 2. mája 1995 notára upozornil, že „... *ide o vec, kde posledné pojednávanie bolo 3. 8. 1992. I keď účastníci vedú spor ohľadne platnosti darovacej zmluvy, ktorého výsledok má význam i pre ded. konanie, je potrebné vo veci urýchlene a bez priet'ahov konať, a to bez ohľadu na to, aký výsledok vyššie uvedený spor bude mať, dedičské konanie podľa § 18 not. por. prerušené nebolo...*“.

Na základe zápisnice napísanej u povereného notára 8. decembra 2003 bolo zistené, že konanie je potrebné zastaviť z dôvodu podľa § 175k ods. 3 OSP (ak sú pasíva a aktíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti, pri výpočte čistého majetku sa na ne neprihliada). Okresný súd uznesením sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 z 2. marca 2004 namietané konanie zastavil. Proti predmetnému uzneseniu mu bolo 20. mája 2004 doručené odvolanie sťažovateľov. Spis bol následne postúpený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd však 21. februára 2006 spis okresnému súdu vrátil s poukázaním na to, že odvolaním je napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho

úradníka, o ktorom je príslušný rozhodovať sudca okresného súdu. Ústavný súd zistil, že od vrátenia spisu okresnému súdu 21. februára 2006 nebol v tejto veci vykonaný žiadny úkon.

Ústavný súd na základe predloženého spisu zistil, že okresný súd (v zastúpení súdom povereným notárom) bol bez relevantného dôvodu nečinný v období od 24. mája 1995 do 8. decembra 2003. Vzhľadom na to, že neexistoval žiaden relevantný dôvod pre to, aby dedičské konanie nepokračovalo, ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol povinný v dedičskom konaní bez zbytočných prietáhov postupovať. Pretože okresný súd vo veci nekonal, ústavný súd posúdil uvedené obdobie ako zbytočné prietahy v konaní.

Okresný súd bol bez relevantného dôvodu nečinný aj v období od 20. mája 2004 do 16. januára 2006, keď bol spis postúpený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, a uvedenú nečinnosť ústavný súd posúdil tiež ako zbytočné prietahy v konaní.

Na základe týchto zistení ústavný súd uzavrel, že v označených obdobiach došlo k zbytočným prietahom v konaní, a teda k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže namietané konania neboli do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaniach vedených pod sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 v ďalšom období postupoval bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sa zaoberal aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Aj keď ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaniach sp. zn. 13 C 1543/92 a sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95 konal bez zbytočných prietáhov, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné k tomu, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto bolo potrebné rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľov priznať im primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia žiadali, aby im bolo priznané primerané finančné zadost'učinenie každému v sume 300 000 Sk s odôvodnením, že „...*právna neistota, zánik možnosti vykonania potrebných dôkazov ako aj priame náklady na vedenie konania a následne prípadná strata a poškodenie hnutel'ných vecí v dedičstve nám spôsobili nielen nemateriálnu, ale aj materiálnu ujmu*“.

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc predovšetkým obdobie, v ktorom došlo k zbytočným prier'ahom, zložitost' veci, správanie sťažovateľov ako účastníkov konania, povahu prerokovanej veci a finančnú hodnotu, ktorá je predmetom namietaného konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia pre každého zo sťažovateľov v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún) za zbytočné prier'ahy v konaní sp. zn. 13 C 1543/92 primerané konkrétnym okolnostiam prípadu. Ústavný súd zároveň rozhodol podľa rovnakých kritérií aj o priznaní finančného zadost'učinenia pre každého v sťažovateľov v sume 180 000 Sk (slovom stoosemdesiat' tisíc slovenských korún) za zbytočné prier'ahy v konaní sp. zn. 18 D 870/95, D not 123/95.

Ústavný súd rozhodol napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v súvislosti s ich právnym zastupovaním advokátkou JUDr. E. H. v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd ich vyčíslil sumou 9 392 Sk (slovom deväťtisícristodeväťdesiatdva slovenských korún), a to za dva úkony právnej pomoci pre každého sťažovateľa podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [(ďalej len „vyhláška“) vypočítanú zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku

2005 v sume 16 381 Sk zníženej o 20 % podľa § 13 ods. 3 vyhlášky], t. j. 2-krát po 2 184 Sk pre každého sťažovateľa a 4-krát po 164 Sk za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, pretože išlo o úkony urobené v roku 2006. Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) podľa výroku tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto nálezu rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2007